

АБДУЛЛА ШОНОСИР

ОЙ МЎРАЛАР УЯЛИБ

**Тошкент
«Ёзувчи» нашриёти**

Абдулла Шоносировнинг касби — шифокор. Шу босдан бўлса керак, унинг шеърларида инсон руҳиятига малҳам бўладиган ҳарорат бор. Бу ҳарорат унинг содда, меҳрли сатрларида сезилиб туради. Муаллиф қадимги ҳикматгўй боболаримизнинг анъаналарини мароқ билан давом эттирмоқда, яъни ҳам касби билан, ҳам сўзи билан саломатлик, маънавий баркамоллик йўлида хизмат қилмоқда. Шифокор ёзган шеърларни ўқинг — улар меҳр ҳақида, муҳаббат ҳақида, инсонийлик ҳақида, Ватан ва эл-юрт ягоналиги ҳақида қалбнинг ҳароратга йўғрилган изҳорларидир.

Ушбу китоб Тошкент Матбаа комбинати ҳомийлигида чоп этилди.

ISBN 5-8255-0582-7

Ш $\frac{4702620202-7}{М 362(04)-99}$ — қатъий буюртма, 1999 й.

© Шоносир Абдулла,
«Ёзувчи» нашриёти. 1999 йил.

ШЕЪР ИШҚИ

Уйқу жой танламас, муҳаббат чирой, деганларидек, шеър ишқи ҳам шу қадар кучли жазоига эга эканки, рўири келган ҳар қандай кишини ўз домига тортаверар экан. Мана, таниқли шифокор Абдулла Шоносир ҳам бир неча йиллардан буён шеър дардига гирифторм бўлиб қолди. Бу эзгу дард. Умуман, шеър ёзмагандан кўра, ёзган ҳам яхши. Абдулла аканинг ҳаётий тажрибалари жуда ҳам мўл.

Абдулла Шоносир, кўпни кўрган инсон, шифокор сифатида ҳам кўпчиликнинг дуосини олиб улгурган.

Абдулла ака вақтли матбуотда эълон қилинган кўпгина шеърларини тўплаб китоб ҳолига келтирибдилар, ўқиб кўринг, шифокор шоирнинг эзгу туйғуларидан баҳрамандлик тўясиз деган умидимиз бор.

*Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Халқ шоири,
Ўзбекистон Қаҳрамони.*

ЮЛДУЗСАН ПОРЛОҚ

Гупиради томримда қоним,
Иболи бир боққанинда, ёр.
Сенинг бирла порлоқ иқболим,
Ёнимда бўл қилмай интизор.

Мен учун сен юлдузсан порлоқ,
Маст бўламан ишқинг нуридан.
Бахтиёр этай десанг ҳар чоқ
Жой олгил сен қалбим тўридан.

Гулғунчадек лаблар болини
Тотурманми бир куни, билмам.
Гўзал ёрим қора холини
Соғинаман кўрмасам бир дам.

Белинг узра қирқта кокилинг
Хуш кўраман бир-бир санашни.
Куйласанг сен таърифлаб ишқинг,
Бас қилади булбул сайрашни.

Эй Абдулло, хурсанд бўл умрбод
Топганингдан бахт-иқболингни.
Сенга насиб этмиш паризот
Қуёшдай ёритиб йўлингни.

ЯШАЙВЕР-ЯШНАЙВЕР, ҲУР ЎЗБЕКИСТОН

Яшайвер-яшнайвер, ҳур Ўзбекистон,
Азиз халқимга сен бўл жаннатмакон,
Озодлик барчага яратмиш имкон,
Ўқишга, ишлашга, яшашга шодон.

Аммо ўтмишга мен ташласам назар.
Юрагим орқага тортиб кетади: —
Юз эллик йиллик қуллик азобига,
Билмадим, оталар қандоқ чидади?

Худога минг шукр, ўтди у йиллар,
Истиқлол туфайли келди ҳур замон.
Озодлик қадрини яхши биламиз,
Қайтмасин у кунлар энди ҳеч қачон.

Юртбошим бошлаган порлоқ йўл ила
Олға қадам ташлар халқим мардона.
Орқага йўл йўқдир, олға бос, олға,
Ўтсин десанг ҳаёт мудом шоҳона.

Озодсан, эркинсан, минг йиллар яша,
Олға бос, юксалсин қудратинг яна.
Дунёга таралсин кўп юртлар оша,
Довруғинг, шуҳратинг бўлиб афсона.

Балодан сақлағай ул қодир Худо
Меҳнаткаш халқимни, азиз юртимни.
Мен шул эл фарзанди, исмим Абдулло,
Мақсадим — роҳатда кўриш элимни.

СЕНСАН АЗИЗ ВАТАНИМ

Баланд тоғлари оппоқ қорли,
Яйловлари учқур тулпорли,
Йигит-қизлари ботир, орли,
Сенсан азиз, гўзал Ватаним!

Тупроғинг олтин-кумушга кон,
Боғларинг жаннатмакон.
Тарихда номинг — буюк Турон,
Бетакрорсан, азиз Ватаним!

Не-не улуғ зотлар Ватани,
Темур бобом севган маскани,
Шоирлар севиб куйлагани —
Ўзингдирсан, азиз Ватаним!

Кўл, дарёларинг суви зилол
Халқинг меҳнаткаш, ҳалола,
Келди орзу қилган истиқлол,
Озод, хурсан, азиз Ватаним!

Хурлик йўлинг нурафшон бўлсин,
Давранг мудом дўстларга тўлсин,
Умринг минг йиллар юзини кўрсин,
Тилагим шу, азиз Ватаним!



ЎЗБЕКИСТОН САХОВАТПЕШАЛАРНИНГ ВАТАНИ

Ўзбекистон озод, меҳнаткаш эл ватани,
Ҳар инсон топгайдур бунда обрў-эътибор,
Турлича бўлса ҳам дини, миллати, тани
Бу ўлкада осойишта, яшар бахтиёр.

Ғам юкидин ҳеч кимнинг букилмас бели,
Инсон борки четда қолмас меҳру шафқатдан,
Ғамхўр, мангу паноҳ бўлиб меҳнаткаш эли,
Дариг тутмагай ҳеч ким ўз мурувватидан.

Ватанимда барча бир тану бир жон бўлиб,
Бир-биридан аямас ҳеч ўз қимматини,
Меҳру-шафқат тошқин дарё каби мавжланиб,
Яна ҳам оширмиш инсонлар қимматини.

Ўзбек элим саховатпешаларнинг макони,
Етим-есир бошин силаш одатдир бунда,
Ҳар кимсанинг агар андак бўлса имкони,
Ёрдам қўлин чўзар, муҳтожлик кўрса кимда.

Бағри кенг, меҳнаткаш халқим, сендан ўргилай,
Сақла одамийликка тўла урф-одатингни,
Қадрига ет ҳар инсоннинг, шунда оширгай
Яратганининг ўзи бахту-саодатингни.

МЕҲРИБОН ХАЛҚИМ

Қадим-қадимдан она халқим
Пешонасин силаган етим-есирни.
Шуниинг-чунмиқан айтишар балқим
Ўта меҳрибон деб ўзбек халқини.

Ҳар қадамда меҳру-мурувват
Етим, бева, бечораларга.
Кўрсатилур мудом саховат
Ногирону муҳтожларга.

Юртимда ҳеч топмагай озор
Юраги пок кишилар абад.
Бунда ҳеч ким йиғламас зор-зор.
Халқ меҳридан бўлиб баҳраманд.

Меҳрибону меҳнаткаш халқим,
Барҳаёт бўл, минг йиллар оша.
Танти, арслонқалб ҳар ўғлонинг,
Бўлиб ўссин саховатпеша.

Эй Абдулло, сен ҳам шу элнинг
Бир фарзанди эрурсан, фахрлан.
Бошин сила етим-есирнинг,
Халқинг сингари, меҳринг билан!

МУҚАДДАСДИР ҲАТТО ТУПРОҒИНГ

Мен учун муқаддасдур чўлинг ҳам, кўлинг ҳам
Муқаддасдур йўлда ётган ҳар бир оддий тош,
Фаровонсан, бетакрорсан, она-Ватаним,
Юксаксан, нурлисан ўзинг мисоли Қуёш.

Сенга бўлган муҳаббатим, азиз Ватаним,
Она алласи-ла кирган мурғак қалбимга.
Киндик қоним тўкилган шу ерга сигингум
Бир умр сигингандек Маккаю Мадинага.

Қайга бормай соғинаман, ўртанар юрак,
Яшай олмайман бир зум ўзга юртларда.
Тополмадим ғамхўрни ўзингдин бўлак,
Ишонгил, меҳрибон халқим, ўзга элларда.

Олтинга тенг тупроғингдан солган туморим
Қайларга бормай, тушмагай бўйнимдин зинҳор.
Ватаним, соғиниб ошганида хуморим
Қўзларимга суртаман мен туморим минг бор.

Она юртим, муқаддассан барчага бирдек,
Ўн саккиз минг олам аро якка-ягона.
Бсбаҳодир оддий тошинг — гавҳару, дурдек
Эъозлагум Сени бир умр бўлиб парвона.

ЯШАЙ ДЕСАНГ ШОҲОНА

Яшай десанг шоҳона,
Ўз азиз Ватанингда.
Меҳнат қилгил мардона,
То қувват бор танингда.

Жўшиб ғайратинг сенинг,
Чўлни обод айлагил.
Ошир Ватан равнақин
Элларга дoston айлагил.

Қадрига етгил мудом
Халқинг урфу-одатин.
Илм чуққиларин кўзла
Ўйлаб юртинг саодатин.

Сақла дўстликни ҳар дам,
Бирликдадир куч ҳаргиз.
Дўстлик бўлса мустаҳкам
Юксалгай кудратимиз.

Кўллаб авлодлар руҳи,
Тинчлик бўлур барқарор.
Ошиб Ватаним шуқуҳи,
Яшнагай она диёр.

ОНАЖОНИМНИ ЭСЛАБ

Таваллуд кунингиз бўлгани-чун номаълум,
Йиғиламиз ҳаммамиз Сиз ўтган кунингиз.
Эслаб порлоқ хотирангиз, йиғлашиб юм-юм,
Ёдга оламиз Сизнинг айтган ҳар бир сўзингиз.

Аммо, ёшлик қилибман, етмабман қадрингизга.
Ўйлабман Сиз шундайсизу, шундай қоласиз.
Энди зорман мен оддий босган изингизга.
Ҳар куни хаёлимни минг бор чулғаб оласиз.

Эсимда, хуш кўрардингиз турфа гулларни,
Эрта баҳор экардингиз бериб меҳрингиз.
Майин шаббода аста тебратиб уларни,
Таратса гул исин, ёришарди чехрангиз.

Фақат Сиз пиширган таом эди мазали.
Мен учун ёшликдан ҳардам, ҳамиша сўзсиз.
Нон ёпган кунингиз ширин қилиб, жиззали,
Эркаланиб ўпардим мен қадоқ кўлингиз.

Бошқалардай оддий аёл эдингиз, бироқ
Кўкрагингиз тоғдай эди кўйсам бошимни.
Кўлларингиз туюларди пахтадай юмшоқ
Аста артиб кўяркансиз кўзда ёшимни.

Гўдак эдим, қолиб кетар эдим кўчада,
Сиз кўпинча деразада ўй сурардингиз.
Илҳақ қушдай мен келгунча ҳар кечада,
Шўх, ўйинқароқ ўғлингизни кутардингиз.

Олар эди дардим кафтингиз ҳарорати
Қўйганингизда ҳар дам бошимга қўлингиз.
Йўқ эди мен учун бу дунё ҳаловати
Гар сезмасам ёнимда сизнинг борлигингиз.

Аммо, найлайки, оғир хасталик бегумон
Емириб бормоқда эди соғлигингизни.
Сиз эса аксинча, овутиб бизни ҳамон,
Гўё соғломдек тутардингиз ўзингизни.

Бирин-кетин кетмоқ бўлса ҳамки табиий,
Сизни қўмсаб кўп йиғладим боғда мен, она.
Бўлсам ҳамки бу дунёнинг ҳаким, табиби
Бир дардингиз ололмадим, доғда мен, она.

Лекин, мен фақат ҳамдард бўлолдим холос,
Узоқ туллар оҳингиздан чиққанида дардлар.
Вужуд, танам сезмаса-да оғриқ-қийноқни,
Изтиробнинг чангалида эдим муқаррар.

Мен учун Сиз ҳамиша азиру муқаррам
Бўлиб қолурсиз токи тирикман, Онажон!
Пок руҳингиз менга бўлиб раҳнамо ҳар дам
Бошим узра муқаддас соябондир ҳар он.

Дунёда йўқ ва бўлмаган Сиздайин улуг
Менинг-чун пиру муқаддас, жошим Онажон.
Қоронғи гўрингиз мудом бўлсин деб ёруғ
Қўлларим дуодадур ҳамиша, ҳарқачон.

ЎЗБЕК ЙИГИТИ

Қалбида жўш урар ҳур Ватан туйғуси,
Елкада мудом элу юрт қайғуси.
Оила ҳаловати унинг орзуси,
Ғамхўр, олийжанобдир ўзбек йигити.

Меҳмонларга очиқдир эшиги ҳардам.
Дастурхони мунтазир дўстларга бекам.
Меҳмондан аямас молу-дунёсин ҳам
Тенги йўқ меҳмондўстдир ўзбек йигити.

Қўли очиқ, сахийликда чиқарган ном,
Миниб турган отин ҳам қилади инъом.
Кўнглида сахийлигу, яхшилик мудом,
Беғаразу, сахийдир ўзбек йигити.

Фарзандларига бағишлар ҳар онини,
Алардин аямас ҳеч, ҳатто жонини.
Боламга дер охирги бурда нонини.
Меҳрибон падар эрур ўзбек йигити.

Ота-она, устозлар берган ўғитин
Эъозлаб бир умр сақлар тўрида қалбин,
Роҳат-фароғатда кўриш элу-юртин
Орзусида яшайди ўзбек йигити.

Тоғни урса агар у, қилади талқон,
Ватан учун кўксини айлайди қалқон.
Ҳар ишга бош қўшса топади имкон,
Ватанпарвар, тадбирқор ўзбек йигити.

Бир бора муҳаббатин қилади изҳор.
Учратса тенгини, бўлгудек гўзал ёр.
Авайлаб севгисини, бўлиб вафодор.
Садоқатда яшайди ўзбек йигити.

Хиёнат қилмайди у севган ёрига
Содиқ қолур ҳаттоки қўлда торига,
Қолмайин деб ёрининг оҳу-зорига,
Муҳаббатин асрайди ўзбек йигити.

Дўстига меҳру садоқатда яғона,
Қалбакилик унга ётдир — бегона,
Дўсти-чун ўту сувга кирар мардона
Қиёматли чин дўстдир ўзбек йигити.

Йигитлар бисёрдир ёруғ дунёда,
Ўктам, ботир, бир-бирларидан зиёда,
Барча бу хислатларни қилиб ифода
Мардонавор яшайди ўзбек йигити.

ФОЗИЛ ИНСОН БЎЛ

Не иш қилдинг элинг равнақи учун.
Бахту иқбол бердингму сен оилангга?
Нечун сени эл-оиланг ҳурмат қилсун.
Тикмасанг ширин жонни она-Ватанга?

Ўйласанг сен фақат шахсий манфаатинг.
Бойлик учун урсанг ўзингни ҳарёна.
Кечарлар сендин дўсту ёр, улфатинг.
Бўлолмасанг аларга сен парвона.

Узоқ бўлса агар кўзлаган манзил,
Гар юкинг оғир бўлса зилу замбил,
Бировга ёрдам қўлинг чўзмаган бўлсанг,
Ўзгалар ёрдамин сен ҳам кутмагил.

Магар сен бўлмасанг ёзишга қодир
Шеърү ҳикоянинг ҳатто бир қаторинг.
Танқид қилма адибни, бу нодонликдир.
Битилган асари-чун берса қалб кўринг.

Қолмаса агар сендан сўнг боғу роғ,
Ёки фарзандларга бир макон-иморат,
Қай хислатинг эслашсун, ҳеч бир жабҳада
Бўлолмаган бўлсанг аларга ибрат.

Эй дуст, бўлай десанг ҳурмат-иззатда.
Меҳру оқибат кўрсат ёру дўстларга,
Кетар бўлсанг бу фоний дунёдан агар.
Фозил инсон эди деб олсинлар ёдга.

همان دست از زمان ماسکشی | یکی کارشان هم کنان بیشتر بود | بر دستان نهمشده را بیشتر بود
 بخورد و بود ز بد و نیکشده خبر



ОНА ҚИШЛОҒИМ

Боғларинг сўлим, кўркам чунон,
Бетакрор қишлоғим Кўшқўрғон.
Ҳар сафар мен топганда имкон
Интиламан фақат сен томон.

Сайр қилганда дала-қирингга
Ёдга тушар болалик йиллар.
Яланг оёқ ҳар сўқмоғингдан
Минг завқ ила югурган онлар.

Суви зилол булоқларингдан
Тўйиб-тўйиб ичганимда сув,
Асар қолмай чанқоқларимдан
Дил яйрар кучгандайин бир сулув.

Зериктирганда мени ҳар дам
Тинмас шаҳар шовқин-сурони.
Чорлар ўзига сўлим, кўркам
Қишлоғимнинг боғу-равони.

Қўллари қадоқ деҳқонларинг
Сухбатидан оламан илҳом.
Шўх қизларингу жувонларинг
Ёр-ёридин топгайман ором.

Узоқ-узоқлардан тонг саҳар
Эшитилса найнинг садоси.
Жўр бўлишар анга ҳар сафар
Булбулларининг шўх-шўх навоси.

Меҳнатдан толмас йигитларинг
Тоғ-тоғ қилиб уюшар хирмон.
Сават тўлдириб момоларинг
Ёпишар меҳр-ла ширмой пон.

Она қишлоқ, бободехқоним,
Сенга омад тилайман мудом,
Сен-ла тўқиндир дастурхоним,
Сен бирла обод хонумоним.

МЕНИНГ БОҒИМ

Тонг саҳарда агар чиқсам даламга,
Дурдек шабнам ювар ҳарчанд юзимни.
Кўрк-чирой бўлгудек бутун оламга
Гуллаб боғим, қувонтирар кўзимни.

Бир томонда бодом, ўрик ва гилос,
Улар қаршисида қатор шафтоли.
Шохлари кўринмай гуллабди қийғос
Ариқ лабидаги икки ғайноли.

Муъжазгина, кўркам бу ажиб боғим
Чексиз ором берур баҳри дилимга.
Гуллаб турган боғимнинг бир бутоғин
Алишмам ҳаттоки «Боғи Эрамга».

Чунки бу боғим, орзуйим, меҳнатим
Маҳсули эрур, менинг-чун бебаҳо.
Фақат сабр, меҳнати туфайли ҳар ким
Яратур ўз «Боғи Эрамин» тапҳо.

АНҲОР БҮЙИ

Соя-салқин анҳор буйи
Эслатадир чорбоғимни.
Сокин оққан анҳор суви
Олиб кетар чарчогимни.

Сув бетида келар оқиб
Бир даста гул қалқиб-қалқиб,
Оқиздими уни ошиқ
Гул баргига ишқин битиб.

Қатор-қатор фавворалар
Кўкка отар салқин сувин.
Атрофида турфа гуллар
Таратурлар нафис исин.

Анҳор сувин кўзгу қилиб
Мажнунтоллар сочин тарар.
Сон-саноқсиз кокилларин
Майин шаббода эркалар.

Суви сокин, сўлим анҳор
Гувоҳ бўлдинг печа минг бор.
Севишганлар эҳтирос-ла
Севгисин этганда изҳор.

Қирғоғингда топура ором
Шаҳрим халқи ва меҳмонлар.
Ҳордиқ маскани бўл мудом.
Барчамизга кўп замонлар.

НА КЕРАК

Бўлмаса гар Бойчибор оти,
Йўқ эрса тулпордай қаноти,
Маълум эмас эрса зоти,
Бундай бедов менга на керак?

Чўзмаса меҳрибон қўли,
Тўсмас экан ёвингни йўли,
Қилмаса бақувват дўст белли,
Беқадр дўст сенга на керак?

Севгисенга қилса хиёнат,
Йўқ бўлса унда сабр-қаноат,
Ёт бўлса унга меҳр-садоқат,
Бевафо ёр кимга ҳам керак?

Ярамаса бирор кунингга,
Маъракаю ёки тўйингга,
Омад келтирмаса уйингга,
Бефойда давлат кимга керак?

Қўл очиб дуога, Абдулло,
Яратганга қилгил илтижо,
Берсанг дўсту, бедов ва давлат
Содиқ бўлсинлар улар фақат.

НЕЧУН ТАҚДИР УЧРАТДИ БИЗНИ

Нечун бизни, маликам, учратди тақдир,
Пешонага ёзилганми бу сўзсиз?
Ҳаётимиз ўтмоқда эди-ку, ахир
Гўё сокин, гўзалдай, бир-биримизсиз.

Ҳа, яшаётган эдик-ку мен ҳам, сен ҳам
Мамнун, рози бўлиб ўз ҳаётимиздан.
Гўё севганмиз, севилганмиз чинакам,
Борардик ҳар биримиз ўз йўлимиздан.

Аmmo севги-муҳаббат энди нелигин
Сени учратиб, сўнгра билдим, паризод.
Сенсиз ўтган умримнинг ҳар дақиқасин
Қандай яшаган эканман, билмам, ҳайҳот.

Ҳайҳот, ўтди умрим менинг, энди қайтмас,
Минг афсуски унинг бир дақиқаси ҳам.
Найлай мен, оҳу-додим фалакка етмас,
Дилим вайрон этса-да азоб, фиғоним.

Барибир мени шоду-бахтиёр этдинг,
Шунисига ҳам сенга минг-минг ташаккур.
Қўлинг солиб бўйнима, оҳиста дединг:
«Борлигингизга, жоним, минг бора шукур».

Бу сеҳрли сўзлар таассуротида илло
Яшагумдир энди мудом қувончга тўлиб.
Нолимай тақдиримдан мен энди ҳеч, асло,
Боқди-ку дея бахт қуши менга ҳам қулиб.

КЕЛ ЁНИМГА

Сен келмасанг битмас юрак яраси,
Ўзингдирсан ҳур қизларнинг сараси,
Жоним олур сочларинг ҳар толаси,
Кел ёнимга, ошиғингни зор этма.

Сен бўлмасанг балки ёнмасди юрак,
Ишқ ўти отмасди қалбимда куртак,
Сендай паризодни қучмасди билак,
Кел ёнимга, ошиғингни хор этма.

Оширмайин десанг фироқинг дардин,
Қўндирмайин десанг ғам-алам гардин,
Изтиробда қийнамай ошиғинг қалбин,
Келгил, дунёни кўзима тор этма.

Истаганим, севганим, сенсан ўзинг,
Мафтуниман порлаган шаҳло кўзинг,
Муштоқиман бир оғиз ширин сўзинг,
Кел, маликам, соғинч ўтин бор этма.

Билгил, сен бирла бир умр бахтиёрман,
Бир лаҳза кўрмасам дили гирёнман,
Садоқату севгимга ошиёнман,
Кел, севгилим, ўз ёрингдан ор этма.

Устун қўйма муҳаббатдин ҳавасни,
Ҳавас деб қўнма қўлига бир касни,
Етказиб ишқингга зиён-шикастни,
Кел, жонгинам, ўзга ёрни ёр этма.

ОШИҚЛАР ОРАСИНДА...

Жонгинам, не бўлди сенга,
Уясан бодом қовоғинг,
Озор етдими дилингда,
Ё жавобсизму сўроғинг?
Боқмассан ҳеч кўзларимга
Не бўлди, билмам, гуноҳим.
Дардимни мен айтай кимга,
Эшитгил дилдаги оҳим.
Қилдимми хафа ногаҳон
Билиб-билмай мен ўшал кун?
Кечир мени, кечир, жонон,
Сендан кўпроқ ўзим дилхун.
Киши кўнгли позик эрур,
Сенга аён бу, маликам,
Бир оғиз ширин сўз етур
Эритиш учун тошни ҳам.
Аммо, айт, нега сен ҳамон
Очмассан ахир чиройинг?
Қарамайсан ҳеч мен томон
Ё булут тўсдиму ойинг?
Табибим бўлиб сен ўзинг
Давола кўнглим ярасин.
Малҳам бўлиб ҳар бир сўзинг
Топсин дилимнинг шифосин.
Пок севгимиз ёнғай унда
Ишқ йўлимизни ёритгай.
Ишқ — ошиқлар орасинда
Бизни мангу бор этгай.



СЕН КЕЛМАСАНГ

Ҳажрингда куйдим, эй пари, келмайсанму?
Ишқинг ўтида ёнганим сезмайсанму?
Мен томон бир қайрилиб сен, боқмайсан ҳеч
Айт-чи, мен севаман, ё сен севмайсанму?

Изтиробим ошар бисёр, сен келмасанг,
Кўзларда ёшим шацқатор, сен келмасанг,
Юракда ёнган ўтим гар сен билмасанг,
Яшашдан мақсад недур, гар сен келмасанг?

Кел ёнима, эй пари, қилмай интизор,
Нурафшон этгил гариб кулбамни ҳарчанд,
Фақат сен-ла ҳаётим бўлур бахтиёр,
Фақат сен-ла ҳамиша иқболим баланд.

Бир умр менга туганмас бахт ато этган
Сенинг ширин сўзингу, шаҳло кўзингдир.
Фироқ азобига чидашга сабр берган
Сенинг оташ, мусаффо муҳаббатингдир.

Кел, маликам, ўксик кўнглимни айла шод,
Баҳра олсин суҳбатингдан чанқоқ дилим,
Изларингдан гуллар унсин, бўлсин обод,
Очилиб гулзоримда яна бир гулим.

СЕНСИЗ ТАТИМАС БУ ДУНЁ РОҲАТИ

Кўнглим сенсиз мудом қоронғу тундай,
Ёришмагай минг чироқ ёққанда ҳам.
Қуёшдан чароғон бетакрор кундай,
Фақат сен этурсан, кўнглимни ҳар дам.

Сенсиз татимас бу дунё роҳати,
Лолазор ҳам сенсиз рангсиз, юпундир.
Бир лаҳза кўрмасам, тугаб тоқати
Юрагим азобда, қалбим маҳзундир.

Сочинг кўнгириғи эрур шаршара,
Бўйнима сол аларни, эй дилдора.
Узма, ёрим, лабимдин лабинг зинҳор;
Чиқмасун десанг жон бу тандин сира.

Қошу-кўзларинг ўхшаши йўқ асло,
Бетакрордир ғунча лабларинг боли.
Чирою-латофатда ўзинг танҳо,
Эурсан мен учун пари мисоли.

ИЛТИЖО

Висол чоғи булбул қўниб гул шохига,
Сайрар яна завқу-шавқ ила бетиним.
Етган-ку десам ул гулнинг висолига,
Куйлагайман дер энди: «Висол куйларим».

Менам булбул каби куйлайману, бироқ
Эрта-кеч фироқинг ўтида ёнаман,
Битар-ку дея ахир бир куни фироқ,
Тунлари бедор, азобда тўлғонаман.

Висол ошиқлар учун нақадар ширин,
Ишқдан қанот боғлаб, кўкка учмаган ким?
Ташламаса ёрим бир бора кўз қирин,
Карбалонинг даштларида мажнун бўлгум.

Яратгандан сўрайман сабру-қаноат
«Сабр таги олтин» дер-ку боболарим.
Фироқингда тобланиб севги-садоқат,
Сен томонга эсар кўнгиш саболарим.

Умидим бор, бир кун бахтим босиб илгари,
Етказгайдир мени ёрим висолига.
Гул ишқида куйлаган булбул сингари
Куй бағишлай бир умр ёр иқболига.

УЧРАТДИМ СЕНИ

Учратдим сени сўлим анҳор бўйида,
Турар эдинг тўлин ой каби сочиб нур.
Мен эса қаршингда лол, ишқинг кўйида,
Боқардим чиройингдин қилибон ҳузур.

Моҳирлигин кўрсатмиш Она табиат
Яратишда сендай маҳлиқо гўзални.
Аямабдур сендин на кўрку латофат,
На беқиёс, таърифсиз ҳусну-жамолни.

Ҳуснингга мафтун бўлиб туриб қолдим лол,
Сеҳрлаб кўйдик мени ҳусну-жамолниг.
Кўз узолмайман, қимирлашга йўқ мажол,
Ақлим олмиш камондек қоши ҳилолинг.

Нега ўйчан боқасан анҳор сувига,
Кутдириб кўйдими ёр келмайин бу кўн?
Ё ўйнаб чиқдингму сен тақдир кўйига
Кўриш учун пешонангга ёзилганин?

Мени ҳам ногаҳон бир сеҳрли куч
Ихтиёрим олиб келтирмуш бу ёна.
Балки келдикмикаш тақдиримизга дуч
Иккимиз ҳам билмайин ҳордиқ баҳона.

Шу бўлса агар тақдир, қилай минг шукур,
Яратганга мен ҳамду-санолар айтай.
Борлигим буткул бағишлаб сенга бир умр
Ишқу-муҳаббатимизни қуйлаб ўтай.

ФИРОҚ ЎТИДА КУЙДИРМА МЕНИ

Фироқ ўтида куйдирмагил, жоним,
Ўртама бу ошиқ юракни яна.
Билгил, фақат сенсан менинг севганим,
Бўлгум атрофингда мудом парвона.

Фақат илтимосим, рад этма мени,
Ишон менга, жоним, бергил қўлингни.
Тақдирдан ўргилай танлаган сени,
Бахтиёр этгали мендай қулингни.

Ўнгимда ҳам, тушимда ҳам сен фақат
Қалбим эгалладинг муҳаббатинг-ла
Юрагимда орзу-умидлар қат-қат,
Эришгум аларга фақат сен бирла.

Кел, азизам, барча ошиқлар бу кун
Пок севгимиздан олсинлар андоза.
Битмас муҳаббату садоқатимиз
Бу етти оламга бўлсин овоза.

ЎЗИНГ ЯГОНА

Хусну латофатда ўзингсан ягона,
Шаҳло кўзларинг олур оромим менинг.
Ишқинг ўтида куйиб, бўлдим девона.
Сўрмадинг бир бора ҳеч аҳволим менинг.

Ишон сўзимга бу кун, гўзал маликам,
Кўз ўнгимдан кетмас ҳеч нозик қоматинг.
Кўрмадим мен бу дунёда сендан кўркам,
Сендан ҳуснлироқ бирон-бир гўзални.

Ярашади ўзингга беғубор кулгинг,
Ноз ила оҳиста бир-бир юришинг ҳам.
Ром айлаб ўзига гўзал табассуминг,
Вайрон эътадур менинг кўнглимни ҳар дам.

Лабларинг эслатур қизил гул ғунчасин.
Камондек қошларинг ўхшаши йўқ зинҳор.
Латофату гўзаллик барча-барчасин
Бермиш табиат сенга қилиб бетакрор.

СИНОВДИР ФИРОҚ

Ўтди фироқда бешафқат неча кунлар,
Ёр бўсасин, маликам, соғинмадингму?
Бедорликда азоблар қоронғу туллар,
Висол лаззатин, эй ёр, соғинмадингму?

Фироқ барча ошиқлар пешонасига
Ёзилганмикан, билмам, азал-азалдан?
Бош қўйиш висол қасри остонасига
Шунчалар қийинму, сўрайин мен кимдан?

Билмам, ким жавоб айлар ошиқларга,
Нечун тақдир бешафқат аларга гоҳо?
Нечун вафодор Лайлию Мажнунларга,
Насиб эътадур ахир дашти Карбало?

Аmmo, лекин аёндир оддий ҳақиқат,
Фироқ мудом синовдир севишганларга.
Соғинча тобланиб севги-муҳаббат
Яна кучлироқ ёнур мисли аланга.



ОЙ МЎРАЛАР УЯЛИБ

Ҳусну латофатингга келолмай бас
Тоғ оргидан ой мўралар уялиб,
Ой юзингга қуёш ҳам қилиб ҳавас
Кўкдан боқар булутларга суялиб.

Яратганда сени она табиат
Аямабдур ҳеч ҳусну жамолни.
Худойимга қилай илтижо минбад,
Сўраб сенга битмас бахту иқболни.

Гўзаллигинг, бахтинг бўлиб омухта
Бўлсинлар зийнати бутун умрингни.
Ҳур-парилар мудом сенга гумашта
Бўлиш-чун кутсинлар сенинг измингни.

Ҳуснингга боқиб тўймайин Абдулло
Битмиш ушбу шеърин бу кун тонг саҳар.
Чиқиб ич-ичимдин бир ажиб нидо
Бир нидоким, фақат васлингни истар.

ИШҚ ЎТИДА

Бормикан ишқ ўтида мен каби
Бу кенг жаҳонда куйган бешафқат?
Телба бўлибон Мажнун сингари
Ёр ишқида кезган сахрою-дашт.

Нечун бундай тузилган жаҳон,
Чин ишқ эгаси мудом қийноқда.
Ёр висолига топмайин имкон
Ошиқ юраклар сарсон, фироқда.

Ошиқлар учун синовми фироқ?
Имтиҳонми у севишганларга?
Бас, шундай эса, бардош тилайин
Барча ошиғу-маъшуқаларга.

Ёзилган бўлса гар пешонамга
Муҳаббат азобин тортиш бир умр.
Севгимдан яралган кошонамга
Кирмас экан ёр, не қилай, тақдир.

АТЛАС КҮЙЛАКЛИ ҚИЗ

Кеча шаҳар боғида,
Айни шаҳар чоғида,
Атлас кўйлакли қизни
Кўриб, қолдим доғида.
Кўйлак устидан нимча,
Беллари бунча хипча,
Менга қараса пича,
Севардим мен ўлгуича.
Қарамаса ҳам майли,
Мен томонга ул пари.
Атлас кўйлагин кийиб
Бўлсин қизлар сарвари.
Ҳар бир босган изидан
Гуллар унсин бетакрор.
Атлас кўйлак рангидан
Олсин улар ранг, оҳор.
Атлас қўшибди қизнинг
Ҳуснига яна минг ҳусн.
Уволига йигитларнинг
Қолмасму атлас бу кун?
Атлас кийинг, қизларжон,
Бўйинга тақинг маржон.
Йигитларни куйдириб
Товланинг алвон-алвон.
Гўзалликни, Абдулло,
Куйла такрору такрор.
Гўзаллик бўлса илло
Турмуш бўлур барқарор.

НЕЛАРНИ ДЕР ОҲУ КЎЗЛАРИНГ

Неларни дер имо билан
Оху кўзларинг?
Кўрсатарму ишва билан
Висол онларинг?

Жавоб айла, эй паризод,
Недур истагинг?
Ё қолайму мен умрбод
Бўлиб бир қулинг?

Қолди юрак ўт ичида
Ишқинг туфайли,
Борми имкон бу дунёда
Сенга етгали?

Айт-чи, жоним, мен не қилай
Севгинг оқлаш-чун?
Фақат сенга дилим ёзай,
Шафқат қил бу кун.

Неларни дер имо билан
Шаҳло кўзларинг?
Жон озиги эрур менга
Ширин сўзларинг.

ШАББОДА

Тонгда эсан шаббода,
Ёр зулфини тортқила.
Унга интизорлигим
Қулоғига шивирла.
Қилди бугун гўзал ёр
Висолига интизор.
Учрашишга ошиқмас
Ё мендин қиларму ор?
Севасанму десам, у
Севаман деганди-ку.
Энди эса индамас,
Юрагим ўртанди-ку.
Ёрим, тезроқ келсанг-чи,
Менинг ҳолим сўрсанг-чи.
Севгинг рост бўлса агар,
Ёнгинамда юрсанг-чи.
Мен ўзим шер боламан,
Сенла шодон бўламан.
Ишқимни сен рад этма,
Йўқса адо бўламан.
Майин эсан шаббода
Ёр сочини тортқила.
Қулоғига сен аста
Севишимни шивирла.
Абдулланг қолиб доғда
Йиғлашин истамасанг
Кетма ёнимдин йироқ,
Гар мени чиндин севсанг.

ГУЛШАНА

Гулзор аро Гулшана
Келарди ёна-ёна.
Таъзим айлар қадамига
Атиргулу райҳона.

Кўлидаги гул дастаси
Гўзалликда бетакрор.
Қадам босар оҳиста
Бермай гулига озор.

Гулдастами ёки у
Гўзалликда ягона? —
Бу жумбоқни счай деб
Боқаман мен ҳайрона.

Гулларин ҳидлар гоҳо
Бағрига босганича.
Балки ёрга етай дер
Очилгунча гул гунча.

Нечун, билмам, у танҳо
Сайр этар бу дам ёлғиз?
Ваъдага айлаб вафо
Кутарму ёрин сўзсиз?

Халал бермангиз асло
Бу гўзалга ушбу дам.
Кутсин у севган ёрин
Гул дастаси-ла кўркам.

УНУТМА ВАЪДАНГНИ

Уйингга борган совчилар
Негадир хомуш қайтишли.
Ота-онанг жавобини
Келиб менга айтишди.

Бош чайқашиб ота-онанг
Дебдилар: «Кечиринг, аттанг,
Бўлибсизларку овора
Сўрамай биздан бир бора.

Қизимиз битирсин аввал
Ўзи севган ўқинини.
Эгаллаб касбин мукаммал.
Тутсин бир ишнинг бошини.

Шундан сўнг қизим тақдирин
Ўйлаб кўрармиз албатта.
Йигиб қариндошлар барин
Ҳал қилурмиз маслаҳат-ла».

Онанг дебдилар: «Қизимиз
Кўрингани билан бўйчанд,
Ҳали ёш, розилик бермасмиз
Совчилар бўлса-да тирбанд.»

Биламан бориб ҳаёга
Билдирмабсан отангга.
Аммо мени севишингни
Нега айтмадинг онангга?

Ўн саккизга тўлганингни
Онангга ахир эслатгин.
Менга кўнгил берганингни
Айтгил сен онангга секин.

Жонгинам, мени куйдирма
Кўндиргил ота-онангни.
Эсингдан асло чиқарма
Аҳду-паймону, ваъдангни.

Сабр-тоқат-ла мен кутамен
Отанг розилик бергунча.
Дунёдан якка ўтамен
Бошқа бировни севгунча.

СЕН БИРЛА

Атлас кўйлагинг тортқилайди
Рашким қўзгаб майин шаббода.
Мушку-анбар иси тарқайди
Сен ўтган жой, атроф ҳавода.

Белинг узра қирқта кокилинг
Ҳар толаси эрур бебаҳо,
Розидирман бўлишга қулинг
Жой олсам мен қалбингдин танҳо.

Сен-ла ўтган ҳар бир дақиқам
Ҳаётим энг бахтли дамларидур.
Мени шодон этиб чинакам
Қалбим қувончларга тўлдирур.

Ёнгинамда юришинг, санам,
Мен учун туганмас иқболдир.
Сенинг бирла бу дунё кўркам
Ҳур, беқиёс, жаннатмақондир.



ЧИН ДЎСТ ШУНДАЙ БЎЛАДИ

Турса агар олдинда қатор муаммо,
Тор кўринса кўзингга замину-само,
Ғанимларинг бирлашиб бошласа низо,
Фақат чин дўстинг кирур жонингга аро.
Билки ҳақиқий, чин дўст шундай бўлади:
Йиғласанг йиғлайди у, кулсанг кулади.

Тухмат балоси агар ёғса бошингга,
Ниш урмоқчи бўлсалар сабр-бардошингга,
Келмай қўйсалар ҳатто тўйда ошингга,
Фақат чин дўстинг келур сенинг қошингга.
Ишон, ҳақиқий, жон дўст шундай бўлади:
Йиғласанг йиғлайди у, кулсанг кулади.

Кетса қўлингдан амал, молу-давлатинг,
Кутилмаган ғаму-дард букса қоматинг,
Ғаламислар бузса ором-ҳаловатинг,
Фақат чин дўстинг бўлур сенинг қувватинг.
Чунки вафодор, чин дўст шундай бўлади:
Йиғласанг йиғлайди у, кулсанг кулади.

Чин дўст талаб қилмайди бойлигу-амал,
Меҳр-садоқатни қўяди бойликдан афзал,
Турмушинг бўлса осойишта, ҳур, гўзал,
Хурсанд бўлади чексиз, ўзингдин аввал.
Беғараз, меҳрли, чин дўст шундай бўлади:
Йиғласанг йиғлайди у, кулсанг кулади.

Кетар бўлсанг бу фоний дунёдин агар,
Ихтиёр этсанг ўзга юртларга сафар,

Оила тинч, фарзандлар бўлмас дарбадар,
Чин дўст аларга бўлар сен каби падар.
Ишонганинг, чин дўстнинг шундай бўлади:
Йиғласанг йиғлайди у, кулсанг кулади.

Севган ёр ила мудом ҳаёт бахтиёр,
Садоқатли дўст билан турмуш мазмундор,
Қувонсанг ёринг-ла, дўстлар-ла қатор-қатор,
Сендан бўлак бахтлироқ дунёда ким бор?
Йигитнинг севган ёри битта бўлади,
Дўстларинг мишг бўлса ҳам камлик қилади.

Аё дўстлар, кўпайсин дўстларнинг сони,
Бутун бўлсин уларнинг тоза иймони,
Ўзбек юрти бўлиб чин дўстлар макони,
Дўстлар-ла ошаверсини шуҳрати-шони,
Содиқ йигитнинг дўстлари кўп бўлади,
Дўстларсиз у, муқаррар, руҳан ўлади.

ЧИН ДҮСТИНГ БҮЛСА — БАХТЛИСАН МИНГ БОР

Беминнат қилгил мудом дўстинг хизматин,
Баҳраманд бўлгил чин дўстлик лаззатидин.
Кўзингга тўтиё айлагил сен бир умр
Ҳақиқий, чин дўстинг босган ҳар бир изин.

Садоқатли дўст топмоқ эмасдир осон.
Дўстлик риштасин сақлаш ундан ҳам қийин.
Ҳақиқий, чин дўст топсанг агар бегумон
Меҳр, оқибат кўрсатгин сен ҳеч тинмайин.

Дўст-ла шодлик бутуну, яримдир қайғу,
Чин дўст қилмас ҳеч нарсага муҳтожу-зор.
Қалби тўрида асрар бир ажиб туйғу,
Сенга меҳр-садоқатин қилиш-чун изҳор.

Чин дўсти бор инсон бахтлидир чунон,
Дўстига ишонар у ҳар ерда, ҳар он.
Чин дўсти-ла бўлишиб ҳар ишда ҳамкор,
Яшар у тақдирининг ўргилиб минг бор.

Ўзинг сақла мени, эй қодир Худо
Номарду, нокас дўстларнинг даврасидан.
Дўст танлашда хато қилма, эй Абдулло,
Чекмай десанг озор дўст меҳрсизлигидан.

ДЎСТ-ЛА ШОДЛИК БУТУН

Кўксида асрайди бир ажиб туйғу,
Мудом ёнинггадир соғинтирмайин у.
Дўст-ла шодлик бутуну, яримдир қайғу
Хиёнат кўчасига кирмайди чин дўст.

Бору-йўғингдин ҳар дам олади хабар,
Ютуғингдин бўлур шодон, дилдан қувонар.
Гўё ўзи қучгандай улкан, зўр зафар,
Бахиллик кўчасидин юрмайди чин дўст.

Чин дўстинг бўлса бордир учар қанотинг,
Омад пойгасида учқур оқсоқ отинг.
Дўстинг-ла ҳосил ўлур мақсад-муродинг,
Бесамарлик кўчасин босмайди чин дўст.

Дўст-ла улкан қудратга бўлурсан қодир,
Мисоли Алпомишдай қўрқмас, баҳодир.
Не-не юксак ишларни этурсан содир,
Қўрқоқлик кўчасини билмайди чин дўст.

Менга ҳам чин дўст ато эт, эй Худо.
Ўтмасун умрим бу ёруғ дунё аро.
Қояда ўсган якка дарахтдай танҳо,
Бевафолик кўчасин билмасин чин дўст.

ТҮРТЛИКЛАР

* * *

Ҳар кимнинг агар тоза эрур юраги
Қидирмагай доим нуқсон бировлардан.
Эзгулигу яхшилик бўлса чиндан тилаги
Аямас ширин сўзу — ёрдамин ўзгалардан.

* * *

Билмаган нарсанг қизиқдир ҳар дам,
Нотаниш дарёнинг кўпдир ўпқони.
Юрмаган йўлинг узоқдир бирам,
Ўзга ўрмоннинг бисёрдир қопқони.

* * *

Эгри дарахт тўсинликка ярамас
Яхши сўз кутмангиз асло ёмондан.
Элин суймаганини, эл ҳам сийламас,
Нишонсиз ўқ узилмагай камондан.

* * *

Асоссиз, ноўрин рашк қилмагил асло,
Тортмасин сени рашк ўти ўз домига.
Ўзинг пок бўлгилу, ишонгил аввало
Сенга ҳам ишонган ўз вафодорингга.



* * *

Ҳар кимнинг нияти мудом ўзига ёрди,
Бу дунё кимларга кенгу, кимларга тордир.
Азизлар, яхши ниятнинг бўлинг соҳиби,
Улуғлар дерлар: «Яхши ният ярим молдир».

* * *

Эй воҳ, умринг ташвишлар билан ўтдию-кетди,
Қайтаролмайсан унинг бир сониясин ҳам.
Яратганга сарҳисоб қилиш вақти ҳам етди,
Тавба-тазарру қил Ўзига, кечикмай, илдам.

* * *

Юракни аёвсиз кемирур гумон
Темирни смиргандай занг мисоли.
Бу ҳолдан қутулиш эмасдир осон,
Ёру-дўстлар бўлмаса гар вафоли.

* * *

Савобнинг бўлмади кичик-каттаси.
Бир аниқ жойи-ю, бугун-эртаси.
Савоб иш қилингиз ҳар ерда, ҳар он.
Тополсангиз агар заррача имкон.

* * *

Уммоннинг тубидан ҳаргиз олинур дур,
Ҳур қизларга бўлсин дебон зебу-зийнат.
Аммо, аёлларнинг ҳаё-ибоси турур
Дунёнинг барча дуру-гавҳаридан қиммат.

* * *

Чин дўстинг билдирмас бору-йўгингни,
Душман эса кўзлар заиф жойингни,
Ким дўст, ким душман ажрата билгил
Қирқмасдан душманинг алдаб пойингни.

* * *

Бўлсин десанг фарзандинг мўмин, қобил, меҳрибон,
Кўрсат анга шу хислатларни ўзингда ҳар он,
Йўқса изтиробу-азобда, чекиб минг армон,
Юрарсан фарзандим ноқобил ўсдиму дебон.

* * *

Меҳрсиз ва ноқобил ўсган фарзанд, аввало,
Кўрмаган оилада меҳру-оқибатни,
Қариндошлар, оила аъзолари аро
Бир-бирига иззату, ҳурмат-муҳаббатни.

* * *

Қосибми, сартарошми ёки чилангар,
Ўз касбларин устаси, пири бўлсалар,
Чиқарсалар ҳожатин халқининг агар,
Эл ардоғида бўлишлари муқаррар.

* * *

Йиғмоқ истасанг агар ҳаргиз бойликни,
Ўз меҳнатиингдин сен тўплагил симу-зар,
Муқаддас билиб ҳалоллигу-покликни
Ўзгалар ҳақидан ҳамиша қил ҳазар.

* * *

Мардлигу-номардлик, яхшилигу ҳамда ёмонлик
Мудом мисли эгизаклардек юрурлар ёнма-ён.
Ким қандай хусусиятга эга, уни билмаклик
Мушкул жумбоқдир, синамай айтиш, эмасдир осон.

* * *

Истасанг саломат бўлишин иймонинг,
Сажда қил ота-онангга умринг қадар.
Ол уларнинг дуосин, билгил у сенинг
Бебаҳо бойлигингдур, тиллою-гавҳар.

* * *

Ҳар баҳорда тошиб оққан дарёдан
Қолур сувсизликдан қақраган ўзан.
Ёшлиги ўтиб, кузи келган умрдан
Қомат қоладур, асога суянган.

* * *

Ота-она ўғити эрур бебаҳо
Қобил фарзандлар учун бир умр бегумон.
Адашмагай тўғри йўлдан улар асло,
Бу насиҳатга амал қилсалар ҳар он.

* * *

Рашк ўти ўхшар экан асов тўфонга,
Чексиз экан унинг кучию-қудрати.
Суриштирмай гуноҳинг бору-йўқлигин
Куйдирар экан сени ҳаттоки тафти.

* * *

Яхши хулқу-одоб эгаси бўлгин,
Дўсту душманлар ҳам бўлсинлар қойил.
Ҳар кўчага агар бошласа кўнгил.
Бўлаверма анга ҳар сафар мойил.

* * *

Гулгун ёнган бир гўзалнинг яноғи,
Асир этган эди ёшликда мени.
Вақтлар ўтиб, босиб йиллар салмоғи.
Сочмиш яноғи узра минг ажинни.

* * *

Ҳеч кимга ўтказма ўз фикринг зўрлаб
Хурсанд бўлма айтганим энди бўлар деб.
Эришганинг ўзгалар камситиб, хўрлаб,
Эски иморатдир турар нурай деб.

* * *

Хазон айлаб умринг ичмагил шароб,
Бевафо ёрни ҳеч қучмагил суюб.
Вафосиз ёр мисоли май қадаҳи,
Ўтар у қўлдан-қўл «суюкли» бўлиб.

* * *

Бўлган кунимиз биз келин ва куёв
Бахтимиз тожини кийгандик бирга.
Мана соч-соқолга қўнганида қиров
Баҳо берурмиз энди ўтган умрга.

* * *

Гулдан-гулга кўнибон асалари
Тиним билмай тўплар ширин болини.
Кўли қадоқ кекса боғбон сингари
Безар элнинг тўкин дастурхониши.

* * *

Севги-вафодан сўзламанг асло
Гар севиб, севилмаган бўлсангиз.
Севмасдан киши кўргайму вафо
Ўтса агар ҳаёт муҳаббатсиз?

* * *

Қадрига етгил туғилиб ўсган юртингинг,
Айрилмагин ҳеч ҳам ўз қадрдон халқингдан.
Ҳимоя қилгил ўтаб фарзандлик бурчингни,
Ўз халқингу-ватанингни гар севадиг чиндан.

* * *

Эй фалак, ўзинг қилгин мени огоҳ,
Садоқатсиз дўсту бевафо ёрдан,
Тақдир ҳатто бирин қилса менга ҳамроҳ,
Рози бўлурмен кечишга ширин жондан.

* * *

Лаганбардордан дўст чиқмагай асло,
Давлатингу амалинг шайдосидир у,
Гар кетса сендан иккиси ҳам мабодо,
Танимас сени келса ҳамки рўбарў.

* * *

Пул билан ўлчама ҳеч қилган саховатингни,
Мақтанмагин сен асло берган ёрдамнинг санаб.
Озор берма бировга, ўйлаб гапир сўзингни,
Ҳурмат қил ўзгаларни, бўлмагин иззатталаб.

* * *

Бўлсин десанг ҳамиша иқбол сенга ёр.
Истасанг ошишин обрў-иззатинг яна минг бор.
Ҳалол бўл, меҳнат қилгил тер тўкиб бисёр,
Билки, ҳалоллигу, меҳнатда ажиб бир ҳикмат бор.

* * *

Қалбакилик фазилат эмас инсонга асло.
Соф виждон эгаси бўлмас анга ҳеч мубтало.
Ўйнагил, гапир, кулгил сен фақат чин дилингдан,
Самимият барқ урсин ҳар бир айтган сўзингдан.

* * *

Фироқингда хастамен, хастадир дилим.
Излай анинг давосин энди мен қайдан?
Фақат, фақат ёр висолин истаб кўнглим
Шифосин топгайсан дер ёр бўсасидан.

* * *

Ошсин десанг обрўйинг, шуҳратинг-шонинг,
Истасанг тўкин бўлишин дастурхонинг.
Устозларнинг ўғитига қилиб амал,
Ўргангил сен севган касбинг мукаммал.

* * *

Хунарли киши хор бўлмагай асло,
Ўзга юртларга қилса ҳам у сафар.
Чунки ҳар элга керакдир доимо
Косибу, сартарош ҳамда чилангар.

* * *

Кимнинг тиши-ю, кимнинг панжа-тирноғи
Бўлса гар ов вақтида унинг қуроли,
Аммо ҳушёрлигу, сабр бўлса яроғи
Овининг ҳамиша келгайдир барори.

* * *

Инсон орзу-ҳавасларин чегараси йўқ,
Уфқ каби олислар тўхтамай у бир нафас.
«Бугун мақсадга етдим, энди армоним йўқ» —
Десанг, кўнгилда уйғонур янги бир ҳавас.

* * *

Эй азиз фарзанд, ота-онангни бир умр
Улуғла, қадрига ет, қилгил хизматин.
Қайтар дунё бу, фарзандларинг ўзингга
Қайтарурлар албатта, сендан кўрганин.

* * *

Илм нури-ла топгин йўлингни,
Илму-фандин бўлгин баҳраманд.
Зиёлилари кўп халқнинг бўлур
Ҳар соҳада равнақи баланд.

* * *

Эр йигитга дўстлик ҳаводай зарур,
Чин дўстинг садоқати бебаҳо эрур.
Меҳр-садоқатда сен ҳам бўлгил ягона,
Бўлмасидин дўсту-ёр сендин бегона.

* * *

Қошу-қўзларинг ўзи бир дунё,
Тотлидир гунча лабларинг боли.
Яратилгандирсан бўлиб гўё,
Бор гўзалликнинг танҳо тимсоли.

* * *

Сени ҳар доим кўргим келади,
Кетмасам дейман ёнингдан йироқ.
Севишган қалблар ўзи билади,
Қанчалик оғир жафодир фироқ.

* * *

Сени мен учун яратган Худо,
Бермам ҳеч қачон сени бировга.
Рашким келур, маликам, билсанг, ҳатто
Қошу-кипригингга қўнган қировга.

* * *

Нолимайман мен тақдиримдан ҳеч,
Сен бор экансан, толеим баланд.
Соф муҳаббатинг нур таратиб эрта-кеч
Севги-садоқат йўлимиз ёритсин ҳарчанд.

* * *

Унутмагин бу кунларни, эй маликам,
Ёдингда қолсин аларнинг ҳар дақиқаси.
Ўтиб ойу-йиллар қариган чоғимизда ҳам,
Эслаб, дейлик: кетсанг арзир у кунлар садағаси.

* * *

Учмагин сен ҳеч беҳуда мақтовларга,
Камтарин бўл, берилмагил кибру-ҳавога.
Меҳнатдан қочма ҳеч, қўшилма ялқовларга
Чалинма маиманликдек дарди бедавога.

* * *

Темир қанча бўлмасин қаттиқ-мустаҳкам,
Занг анинг умрига мудом битган заводдир.
Севсангу, севилган бўлсанг агар чинакам,
Бевафолик қилма, у ҳам бир занг мисолдир.

* * *

Покиза тут ҳар дам ишқу-муҳаббатингни,
Дарз кетказма вафо қўрғони деворига.
Ўйлаб иш қил, тийгин мудом ҳирсу-нафсингни
Софдил, ҳақгўй бўл, кирма ишрат бозорига.

* * *

Севганинга сен магар қилсанг хиёнат,
Жавоб бергайсан ору-виждонинг билан.
Ватанинга гар сен қилсанг хиёнат,
Билгил, қилмишинг юварсан қонинг билан.

* * *

Муҳаббатни таърифлаб қайта-қайта,
Битилган ғазаллар-шеърлар беҳисоб.
Аларнинг баёни турличадир албатта,
Чунки ҳар кимса севгига ўзича «бетоб».

* * *

Ёлғон сўзласанг бировларга,
Билиб-билмай ҳаттоки бир бор,
Ишонмас энди ҳеч ким сенга,
Ҳақиқатни қилсанг ҳам изҳор.

* * *

Ўйламай босилган ягона қадам
Ўзгартирур инсон тақдирин буткул.
Ноўрин айтилган бир оғиз сўз ҳам
Етадур обрўйнинг қилишга бир пул.

* * *

Бахт нима ўзи, уни ким билади?
Ким? Қачон? Нимадан топади бахтин?
Буни фақат Яратганнинг ўзи билади,
Унинг измида ҳал этиш инсон тақдирин.

* * *

Севги-муҳаббатига доимо
Садоқатли бўлганлар беҳисоб.
Ишқни ҳавас деб билганлар аммо,
Ҳижронга асло беролмагай тоб.

* * *

Севсангу, севилмасанг сен агар,
Бахтлиман дея олмайсан ўзингни.
Севилсангу, севмасанг агар,
Ўтар умринг кутиб муҳаббатингни.

* * *

Ялқовга сўзламанг ишдан,
Беғамга ҳаёт, турмушдан.
Бевафога севги-муҳаббат
Аҳдига вафо қилишдан.

* * *

Кўп гапирма давраларда, сукут олтиндир,
Канда қилма катталарга ҳеч саломингни.
Сухбатдошин тинглай билиш ҳам бир санъатдир,
Бу санъатни эгаллагин сақлаб обрўйингни.

МУНДАРИЖА

Шеър ишқи (сўз боши)	3
Юлдузсан порлоқ	5
Яшайвер-яшнайвер, ҳур Ўзбекистон	6
Сенсан, азиз Ватаним	7
Ўзбекистон саховатпешаларнинг ватани	8
Меҳрибон халқим	9
Муқаддасдир ҳатто тупроғинг	10
Яшай десанг шоҳона	11
Онажонимни эслаб	12
Ўзбек йигити	14
Фозил инсон бўл	16
Она қишлоғим	18
Менинг боғим	19
Анҳор бўйи	20
На керак	21
Нечун тақдир учратди бизни	22
Кел ёнимга	23
Ошиқлар орасинда	24
Сен келмасанг	26
Сенсиз татимас бу дунё роҳати	27
Илтижо	28
Учратдим сени	29
Фироқ ўтида куйдирма мени	30
Ўзинг ягона	31
Синовдир фироқ	32
Ой мўралар уялиб	34
Ишқ ўтида	35
Атлас кўйлакли қиз	36

Неларни дер оху кўзларинг	37
Шаббода	38
Гулшана	39
Унутма ваъдангни	40
Сен бирла	42
Чин дўст шундай бўлади	44
Чин дўстинг бўлса — бахтлisan минг бор	46
Дўст-ла шодлик бутун	47
Тўртликлар	48

Абдий-бадий наир

Абдулла Шоносиров

ОЙ МЎРАЛАР УЯЛИБ

Шеърлар

Муҳаррир М. АҲМЕДОВ
Мусаввир Ю. ГАБЗАЛИЛОВ
Техпик муҳаррир У. КИМ
Мусаҳҳиҳ Ш. СОБИРОВА

Босмахонага берилди 20.01.99. Босишга руҳсат этилди 11.03.99.
Ўлчами 70×90¹/32. Шартли б. табоғи 2,34. Нашр табоғи 2,0.
Жами нусха 2000. Буюртма № 8084. Шартнома № 3-99.
Баҳоси шартнома асосида.

«Ёзувчи» нашриёти. 700129. Тошкент, Навоий кўчаси, 30.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасининг
ижарадаги Тошкент матбаа комбинати. 700129. Тошкент,
Навоий кўчаси, 30.

Ўз2
Ш 78

Шоносиров А.

Ой мўралар уялиб: Шеърлар.— Т.: «Ёзувчи»,
1999.— 64 б.

Ўз2